

Εθνικό Μετσοβίο Πολυτέχνειο Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΕ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ Δ ΙΚΤΥΑ

Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου Ανοιχτού Κώδικα

Δημήτριος Πολίτης (ΥΔ)

Επιβλέπων Καθ. Ευστάθιος Συκάς

Περιεχόμενα

1	$\mathbf{E}$ ισ	αγωγή
	1.1	Εισαγωγή
	1.2	Συστήματα Δ ιαχείρισης Περιεχομένου
		1.2.1 Πλεονεκτήματα
		1.2.2 Μειονεκτήματα
	1.3	Κατηγοριοποίηση των CMS
2	Παρ	ρουσίαση των Open source CMS
	2.1	ExpressionEngine
	2.2	Textpattern
	2.3	Symphony CMS
	2.4	CMS Made Simple
	2.5	Concrete5
	2.6	Website Baker
	2.7	Umbraco
	2.8	Contao
	2.9	Plone CMS
	2.10	XOOPS
	2.11	MODX
	2.12	Silverstripe
	2.13	PyroCMS
		GetSimple CMS
		FuelCMS
		Drupal
		Joomla
		Wordpress
		Σύγκριση των πιο Δημοφιλών CMS
		2.19.1 WordPress το πιο δημοφιλές CMS
		2.19.2 Drupal πιο σταθερό και πολύπλοκο
		2.19.3 Joomla (Κάτι μεταξύ WordPress & Drupal)
		2.19.4 Τελικά συμπεράσματα συγκριτικού των CMS
3	Ανά	άπτυξη Ιστοσελίδας Drupal
	3.1	Vagrant (Open Source VM Provissioner)
	3.2	Εγκατάσταση ιστοτόπου Drupal Βήμα - Βήμα
	3.3	Ansible (Open Source Automation Provider)
	3.4	Συμπεράσματα
Π	αραρ	τήματα
П	αράρ	στημα Α΄ Αρχείο Ρύθμισης Εικονικής Μηχανής Vagrantfile

Κατάλογος Πινάκων

2.1	Πίνακας Σύγκρισης	Open Source	CMS			15
-----	-------------------	-------------	----------------	--	--	----

Κατάλογος Σχημάτων

2.1	ExpressionEngine CMS	4
2.2	Textpattern CMS	4
2.3	Symphony CMS	5
2.4	CMS Made Simple CMS	5
2.5	Concrete 5 CMS	6
2.6	Website Baker CMS	6
2.7	Umbraco CMS	7
2.8	Contao CMS	7
2.9	Plone CMS	8
2.10	XOOPS CMS	8
2.11	MODX CMS	9
2.12	Silverstripe CMS	9
2.13	PyroCMS CMS	0
2.14	GetSimple CMS	C
2.15	FuelCMS CMS	1

Περίληψη

Στο παρόν μελετώνται τα λογισμικά ανοιχτού κώδικα, τα οποία αφορούν σε διαχείριση περιεχομένου, με έμφαση στο web content και τις δυναμικές ιστοσελίδες. Παρουσιάζονται αρχικά τα διαθέσιμα λογισμικά, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους και στη συνέχεια περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία δημιουργίας ενός ιστοτόπου Drupal με τη χρήση αυτοματοποιημένων εργαλείων (ansible, vagrant).

Λέξεις κλειδιά: Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου, Ανοιχτός Κώδικας, Εξυπηρετητής Ιστοσελίδων Διαδίκτυο.

1 Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγή

Στην εποχή του διαδικτύου λένε ότι υπάρχει κάποιος ή κάτι όταν έχει ηλεκτρονική παρουσία σε αυτό. Μπορεί αυτό να ακούγεται εν μέρει υπερβολικό, αλλά η εικόνα που παρουσιάζει μια εταιρία ή ένα φυσικό πρόσωπο στο διαδίκτυο επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την φήμη και την αξιοπιστία του.

Η δημιουργία, η συντήρηση και η ανανέωση του δυναμικού περιεχομένου των ιστοτόπων αποτελεί ένα δύσκολο αντικείμενια την διευκόλυνση του προσωπικού, το οποίο ασχολείται συστηματικά με τις παραπάνω εργασίες, έχουν αναπτυχθεί ειδικά εργαλεία, τα οποία ονομάζονται Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου.

1.2 Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου

Τα Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου (Content Management Systems, CMS) είναι εργαλεία δημιουργίας και διαχείρησης ιστοτόπων. Οι εφαρμογές αυτές εξαλείφουν την ανάγκη συγγραφής κώδικα προγραμματισμού [7]. Από τη στιγμή την οποία έχουν αναπτυχθεί εντός των υποδομών, επιτρέπουν σε προσωπικό με μη εξειδικευμένες γνώσεις να διαχειρίζονται το περιεχόμενο των ιστοσελίδων τους. Η επίπονη διαδικασία ανάπτυξης κώδικα για την ανανέωση των ιστοσελίδων, αντικαθίσταται από μια φιλική προς το χρήστη, διεπαφή.

1.2.1 Πλεονεκτήματα

Υπάρχουν αρχετές δεχάδες διαθέσιμα λογισμιχά αυτού του είδους χαι πολλά από αυτά είναι δωρεάν - ανοιχτού χώδιχα. Κάθε CMS έχει διαφορετιχά χαραχτηριστιχά, δυνατότητες ή διεπαφή χρήστη. Οι εφαρμογές αυτές είναι διαθέσιμες σχεδόν από τα τέλη της δεχαετίας του 1990 χαι συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται από όλο χαι περισσότερους χρήστες.

Πολλές φορές, ακόμα και έμπειροι προγραμματιστές προτιμούν την ευκολία ενός CMS από το να γράψουν τον κώδικα για έναν ιστότοπο από την αρχή. Η χρήση των CMS διευκολύνει την ταχύτερη ανάπτυξη του ιστοτόπου, εφόσον είναι αυτή δυνατή ακόμα και εντός λίγων ημερών. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα παρακολούθησης των αλλαγών στον κώδικα με τη χρήση ενσωματωμένων εργαλείων version control [6].

Όλο και περισσότερα CMS είναι πλέον λογισμικά ανοιχτού κώδικα. Η ιδιότητά αυτή επιτρέπει στους χρήστες να αναπτύσσουν πρόσθετα (add-ons) και να τεκμηριώνουν πληρέστερα τις λειτουργίες τους. Επίσης, είναι δυνατή η παροχή βοήθειας, ανταλλαγή απόψεων, σχολίων κτλ μεταξύ χρηστών.

Πολλά από τα CMS δημιουργούν την δομή της ιστοσελίδας χρησιμοποιώντας θέματα. Τα θέματα βοηθούν στην καλή εμφάνιση της ιστοσελίδας, γεγονός το οποίο με τη σειρά του κάνει τους χρήστες να επιστρέφουν για νέο περιεχόμενο. Η αλλαγή θεμάτων και δομής της ιστοσελίδας είναι αρκετά εύκολη διαδικασία με τη χρήση CMS. Επίσης πολλά από τα θέματα βασίζονται σε αρχεία CSS ή HTML, πράγμα το οποίο δίνει τη δυνατότητα στους προγραμματιστές να τα παραμετροποιούν σύμφωνα με τις ανάγκες τους και να διατηρούν μια σταθερή εμφάνιση σε όλες τις ιστοσελίδες. Τέλος, πολλά λογισμικά CMS παρέχουν

είτε δωρεάν επιπλέον θέματα, είτε επί πληρωμή, αυξάνοντας κατακόρυφα τις δυνατότητες των επιλογών.

Τα περισσότερα CMS είναι φτιαγμένα ώστε να παρέχουν την απαραίτητη συμβατότητα με άλλα frameworks ή standards, αυξάνοντας την παραγωγικότητα και τις δυνατότητές τους [6].

Επίσης, τα CMS έχουν τη δυνατότητα για αναβάθμιση όλων των λειτουργικών μερών τους με τη χρήση απλών οδηγών, φιλικών προς το χρήστη. Τις περισσότερες φορές παρέχεται και η δυνατότητα rollback, εφόσον η διαδικασία δεν επιτευχθεί με επιτυχία.

Τα CMS βοηθούν στην απλοποίηση των διαδικασιών και από την πλευρά των μη τεχνικών χρηστών, καθώς δεν απαιτούν κάποια εξειδικευμένη τεχνική γνώση για την ανάρτηση νέου περιεχομένου σε υπάρχουσες ιστοσελίδες, για παράδειγμα ιστολόγια.

Τέλος, τα CMS παρέχουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο ασφαλείας έναντι σε επιθέσεις εκμετάλευσης αδυναμιών στον κώδικα των ιστοσελίδων, καθώς πρόκειται για λογισμικά, τα οποία περνούν από εκτεταμένους ελέγχους κατά την ανάπτυξή τους, πριν την κυκλοφορία τους. Αυτό ισχύει τόσο για τα λογισμικά ανοιχτού κώδικα - τα οποία υποστηρίζονται συνήθως από μια μεγάλη κοινότητα χρηστών - όσο και τα εμπορικά CMS. Στα παραπάνω αξίζει να προστεθεί το γεγονός ότι τα περισσότερα CMS παρέχουν ενσωματωμένους μηχανισμούς παρακολούθησης και εξαγωγής συμπςερασμάτων από τα αρχεία καταγραφής.

1.2.2 Μειονεκτήματα

Τα λογισμικά CMS έχουν ένα κύριο μειονέκτημα το οποίο κυρίως αφορά στον περιορισμό των δυνατοτήτων παραμετροποίησης μιας εφαρμογής, όταν αυτή αναμένεται να λειτουργήσει υπό διαφορετικά περιβάλλοντα. Για παράδειγμα, όταν μια εφαρμογή αναγκαστεί να λειτουργήσει πίσω από ένα πλήθος firewall η reverse proxy. Το παραπάνω πρόβλημα συνήθως αντιμετωπίζεται με plugins στα πιο δημοφιλή CMS (για παράδειγμα wordpress).

Ένα ακόμα μειονέκτημα, το οποίο αφορά συνήθως στους διαχειριστές συστημάτων, είναι ότι τα περισσότερα CMS απαιτούν ειδικές ρυθμίσεις - πολλές φορές μη-ασφαλείς ή εγκατάσταση ειδικών εργαλείων στους παραγωγικούς server (για παράδειγμα drush - drushx για το drupal).

1.3 Κατηγοριοποίηση των CMS

Τα CMS μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με βάση το περιεχόμενο, το οποίο πραγματεύονται, σε κατηγορίες όπως παρακάτω:

CMS γενικής χρήσης Τα CMS αυτού του τύπου χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ιστοσελίδων γενικού περιεχομένου. Συνήθως περιλαμβάνουν ενημερωτικό ή προωθητικό περιεχόμενο, χωρίς να περιλαμβάνουν αγοραπωλησίες. Τα τρία πιο διαδεδομένα σύγχρονα CMS είναι λογισμικά ανοιχτού κώδικα, το καθένα με τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του.

CMS ηλεκτρονικού εμπορίου Συνήθως χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση ηλεκτρονικών καταστημάτων. Αποτελούν στις περισσότερες των περιπτώσεων ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρησης ηλεκτρονικών αγορών με λειτουργικότητες που εκτείνονται από την καταχώρηση της επιθυμίας ενός πελάτη στο καλάθι αγορών, μέχρι την εκδοσή τιμολογίων, αποστολή στον πελάτη, ακόμα και παρακολούθηση αποθεμάτων.

CMS δημοπρασιών Αποτελούν συναφή κατηγορία με την παραπάνω με τη διαφορά ότι αφορούν ηλεκτρονικές δημοπρασίες. Πολλές φορές μπορούν κάποια CMS να ανήκουν και στις δυο κατηγορίες (π.χ. PHP-ProBid).

CMS διαχείρησης πολυμέσων (DAMS) Αφορούν σε CMS τα οποία χειρίζονται vlogs ή σελίδες με πολυμέσα γενικότερα.

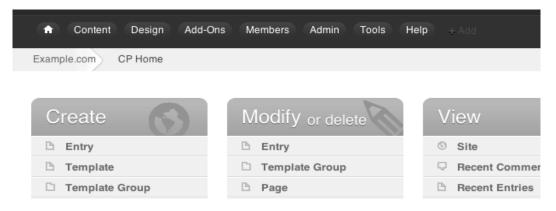
Στο παρόν παρουσιάζονται τα κυριότερα CMS γενικού περιεχομένου, ανοιχτού κώδικα με έμφαση στα δημοφιλέστερα, με βάση το μερίδιο αγοράς του καθενός.

2 Παρουσίαση των Open source CMS

Παρακάτω παρουσιάζονται τα κυριότερα Open Source CMS με μια συνοπτική περιγραφή και τα πλεονεκτήματα - μειονεκτήματά του. Επίσης για κάθε CMS παρατίθεται και μια μικρή αποτύπωση του περιβάλλοντος αναρτήσης περιεχομένου.

2.1 ExpressionEngine

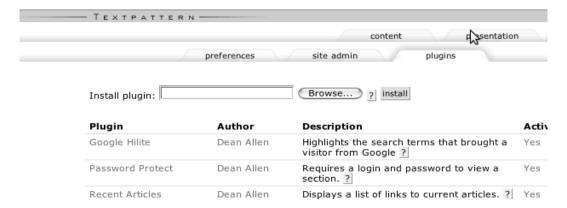
Το ExpressionEngine είναι ένα εμπορικό προϊόν το οποίο έχει στηθεί πάνω σε ένα opensource project, Δίνοντας έτσι τα καλύτερα χαρακτηριστικά και από τους δυο τρόπους ανάπτυξης λογισμικού. Ως ένα εμπορικό λογισμικό το ExpressionEngine υποστηρίζεται από μια ομάδα αφοσιωμένων developers και εξειδικευμένων τεχνικών.

Σχήμα 2.1: ExpressionEngine CMS

2.2 Textpattern

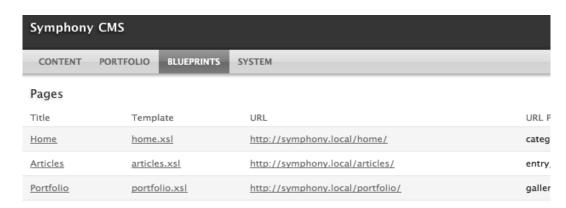
Το Textpattern είναι ένα κομψό CMS το οποίο διατίθεται δωρεάν και είναι ανοιχτού κώδικα. Οι σχεδιαστές, οι developers αλλά και οι blogers μπορούν να βοηθηθούν από την ευελιξία και την επεκτασιμότητα του. Αποτελείται από μια εξελιγμένη μηχανή που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη οποιουδήποτε τύπου ιστοσελίδας απαιτηθεί.

Σχήμα 2.2: Textpattern CMS

2.3 Symphony CMS

Το Symphony είναι ένα content management system (CMS) το οποίο δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργούν και να διαχειρίζονται ιστοσελίδες και web applications ανεξαρτήτως μεγέθους – από τα απλούστερα blogs εώς και τις πιο περίπλοκες ιστοσλίδες ειδήσεων ή κοινωνικών δικτύων.

Σχήμα 2.3: Symphony CMS

2.4 CMS Made Simple

Το CMS Made Simple $^{\rm TM}$ είναι ένα λογισμικό ανοικτού κώδικα, το οποίο διανεμήθηκε στην πρώτη του έκδοση τον Ιούλιο του 2004. Στηρίζεται στην γλώσσα PHP και παρέχει στους developers έναν απλό τρόπο για τη δημιουργία και τη διαχείριση μικρών σε έκταση ιστοσελίδων με στατικό ή δυναμικό κώδικα [9].

Σχήμα 2.4: CMS Made Simple CMS

2.5 Concrete5

Το Concrete δίνει τη δυνατότητα στους developers να δημιουργήσουν μια ιστοσελίδα κυριολεκτικά σε δευτερόλεπτα. Παρέχει ένα εύκολο περιβάλλον διαχείρησης περιεχομένου, καθοριζόμενου μέσω point and click, το οποίο επιτρέπει και σε μη τεχνικούς χρήστες να το χειρίζονται και να μεταβάλλουν το περιεχόμενο.

Σχήμα 2.5: Concrete5 CMS

2.6 Website Baker

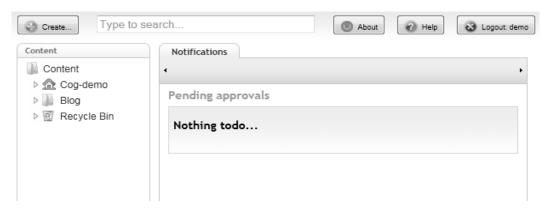
Το Website Baker επιτρέπει τη δημιουργία templates ιστοσελίδων μέσα σε λίγα λεπτά. Το CMS στηρίζεται πάνω σε (X)HTML, CSS και jQuery. Η επαύξηση των λειτουργιών του γίνεται με τη χρήση droplets, τα οποία είναι κομμάτια κώδικα PHP και τα οποία μπορούν να εισαχθούν σχεδόν οπουδήποτε στο CMS.

Σχήμα 2.6: Website Baker CMS

2.7 Umbraco

Το Umbraco είναι ένα δωρεάν λογισμικό ανοιχτού κώδικα, το οποίο είναι βασισμένο πάνω στο Microsoft .NET Framework. Είναι αρκετά εύχρηστο, απλό, κατανοητό και πλήρως επεκτάσιμο, με τη χρήση industry-standard γλωσσών, όπως HTML, CSS, jQuery και C#. Το Umbraco είναι εξίσου ευέλικτο και δυνατό είτε χρησιμοποιείται από πεπειραμένους developers, είτε από χρήστες που μόλις ξεκινούν να το χρησιμοποιούν.

Σχήμα 2.7: Umbraco CMS

2.8 Contao

Το Contao έχει ένα αρχετά εύχρηστο και πλήρως πλοηγήσιμο περιβάλλον, το οποίο χρησιμοποιεί τεχνολογίες Ajax / Web 2.0 για βελτιστοποιημένη χρηστικότητα. Επίσης περιλαμβάνει πολλαπλά θέματα αλλά και διασυνδέσεις με πληθώρα γλωσσών backend. Παρέχει, πέραν των άλλων, ισχυρό σύστημα διαχείρησης δικαιωμάτων versioning κώδικα και διαχείριση αλλαγών (undo management), εξελιγμένες επιλογές αναζήτησης και ταξινόμησης, καθώς και τη δυνατότητα εγκατάστασης ενημερώσεων εν θερμώ, τα οποία το καθιστούν ένα από τα πιο ολοκληρωμένα content management system (CMS). Το front end του είναι 100% βασισμένο στη χρήση templates, και ο παραγώμενος κώδικας είναι πλήρως αναγνώσιμος και εναρμονισμένος με τις προδιαγραφές του W3C/WAI.

Σχήμα 2.8: Contao CMS

2.9 Plone CMS

Το Plone είναι ένα CMS, το οποίο είναι προσανατολισμένο χυρίως στη χρήση application oriented, ενώ ένα συνηθισμένο CMS είναι συνήθως προσανατολισμένο στη δημιουργία σελίδων. Εάν οι χρήστες ενός συστήματος θέλουν να προσθέσουν, διορθώσουν ή αφαιρέσουν περιεχόμενο, το οποίο προϋποθέτει διεργασίες ή περίπλοχους τύπους δεδομένων βασισμένους στη φυσιχή διάρθρωση ενός οργανισμού, τότε το Plone είναι ίσως η χαταλληλότερη επιλογή.

Σχήμα 2.9: Plone CMS

2.10 XOOPS

Το XOOPS είναι ένα web application platform το οποίο στηρίζεται στη γλώσσα PHP και την ύπαρξη μιας βάσης δεδομένων MySQL. Η αντικειμενοστραφής του σχεδίαση το κάνει ιδανικό εργαλείο για την ανάπτυξη ιστοσελίδων ποικίλου μεγέθους, corporate portals, weblogs κ.α.

Σχήμα 2.10: ΧΟΟΡS CMS

2.11 MODX

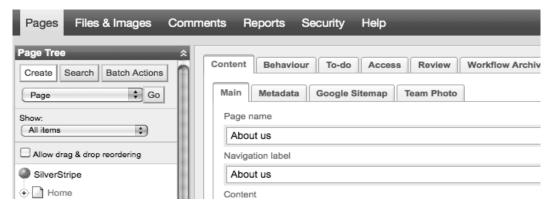
Το MODx παρέχει ένα ασφαλές περιβάλλον διαχείρησης, με το οποίο είναι δυνατό να δημιουργήσει κανείς μια ιστοσελίδα με ασφαλή τρόπο. Για παράδειγμα παρέχεται ένα σύστημα διαχωρισμού των χρηστών και διαχειριστών της ιστοσελίδας. Όσον αφορά τη διαχείριση περιεχομένου, παρέχεται η δυνατότητα κλωνοποίησης εγγράφων, δεδομένων ακόμα και ολόκληρων φακέλων σε απεριόριστο βάθος.

Σχήμα 2.11: MODX CMS

2.12 Silverstripe

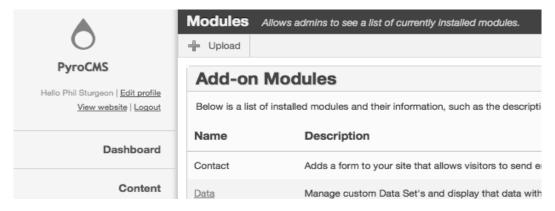
Το SilverStripe είναι ένα αρχετά απλό CMS ανοιχτού λογισμιχού, το οποίο χρησιμοποιείται από πολλούς επαγγελματίες developers για τη δημιουργία δυναμιχού περιεχομένου. Το γεγονός ότι είναι πολύ εύχρηστο, το καθιστά ιδανιχή επιλογή και για μη τεχνιχούς-χρήστες, οι οποίοι επιθυμούν να δημιουργήσουν εύχολα και γρήγορα έναν ιστότοπο.

Σχήμα 2.12: Silverstripe CMS

2.13 PyroCMS

Το PyroCMS είναι αρχετά εύχολο, έχει καλή εμφάνιση και είναι εύχολο στη χρήση του. Εχτός αυτού, χρησιμοποιεί ένα σύστημα έξυπνου caching για να αυξάνει την ταχύτητα απόχρισης. Είναι εύχολα επεχτάσιμο με αρθρώματα και πρόσθετα, ενώ το γεγονός ότι στηρίζεται στο CodeIgniter framework, το καθιστά εύχολα τροποποιήσιμο όσον αφορά στην εμφάνιση του ιστοτόπου, με τη χρήση θεμάτων, τα οποία είναι απλός χώδικας HTML.

Σχήμα 2.13: PyroCMS CMS

2.14 GetSimple CMS

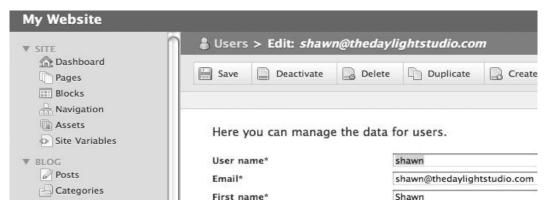
Το GetSimple είναι ένα ελαφρύ CMS το οποίο στηρίζεται στη χρήση τεχνολογιών XML. Παρόλο που είναι ελαφρύ, έχει όλες τις δυνατότητες που θα χρειαζόταν κάποιος για την δημιουργία και συντήρηση ενός ιστοτόπου μιας μικρής ή μεσαίας επιχείρησης.

Σχήμα 2.14: GetSimple CMS

2.15 FuelCMS

Το FUEL CMS είναι άλλο ένα CMS το οποίο στηρίζεται στο CodeIgniter framework και το οποίο είναι ελαφρύ, εξαιρετικά παραμετροποιήσιμο και επεκτάσιμο. Η χρήση του CodeIgniter framework απαιτεί τη συγγραφή κώδικα και έτσι το FUEL CMS απευθύνεται κυρίως σε επαγγελματίες developers, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ένας απλός χρήστης δε μπορεί να το χρησιμοποιήσει, απλά για να ανεβάσει νέο περιεχόμενο.

Σχήμα 2.15: FuelCMS CMS

2.16 Drupal

Το Drupal είναι ένα ισχυρό και εξελιγμένο CMS framework το οποίο στηρίζει την λειτουργία του στην γλώσσα php και στην ύπαρξη μιας βάσης δεδομένων, όπως η MySQL. Το Drupal παρέχει ένα ευέλικτο περιβάλλον, το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαχείριση ιστοτόπων διαφόρων τύπων και προφίλ. Το Drupal μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία πλούσιων σε περιεχόμενο ιστοσελίδων με διαδραστικό περιεχόμενο, όπως φόρουμ, blogs χρηστών και υπηρεσίες ανταλλαγής προσωπικών μηνυμάτων.

Το Drupal χρησιμοποιείται σε αρχετούς γνωστούς διαδιχτυαχούς τόπους, όπως για παράδειγμα το http://www.weather.com. Καθώς βρίσχεται σε ενεργό χύχλο ανάπτυξης, αναβαθμίζεται αρχετά συχνά (σχεδόν χάθε 2 - 4 μήνες). Η εχτεταμένη χοινότητα χρηστών παραχολουθεί τα σχετικά συνέδρια, τα οποία λαμβάνουν χώρα χάθε 2 χρόνια σε Ευρώπη και Αμεριχή.

Η δύναμη του Drupal βρίσκεται στην καλά οργανωμένη δομή του. Το Drupal ξεκινά με ένα βασικό σύνολο αρχείων, το οποίο μπορεί να εμπλουτισθεί στη συνέχεια με διάφορα πρόσθετα, όπως θέματα ή αρθρώματα, που αυξάνουν τη λειτουργικότητά του. Ο αρχικός πυρήνας των αρχείων μπορεί να έχει ένα βασικό σετ από πρόσθετα ή θέματα, τα οποία μπορούν να τροποποιηθούν κατά βούληση.

Πέρα από τις παραπάνω παραμετροποιήσεις, υπάρχει διαθεσιμότητα σε σύνολα από πρόσθετα, τα οποία προορίζονται για συγκεκριμένη χρήση και συνήθως έρχονται με τη μορφή Drupal διανομών. Διατίθενται για παράδειγμα διανομές για απλές εταιρικές ιστοσελίδες, για ενημερωτικού τύπου - πολυμεσικές ή ακόμα και διανομές γενικής χρήσης community-based [3].

2.17 Joomla

Το Joomla αναπτύσσεται ενεργά από το 2005 και χρησιμοποιείται σε πολύ γνωστές ιστοσελίδες όπως τις eBay, General Electric, Ikea κ.α. Το Joomla συγκριτικά με το Drupal, το οποίο έχει περισσότερα πρόσθετα και θέματα, εμφανίζεται και αυτό αρκετά ενισχυμένο σε πλήθος πρόσθετων και επεκτάσεων. Εκτός αυτού, η βάση χρηστών και των δύο CMS είναι αρκετά εκτεταμένη και έτσι είναι αρκετά εύκολη η εύρεση οδηγιών στο διαδίκτυο για αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων.

Το Joomla απευθύνεται κυρίως σε χρήστες μέσου επιπέδου γνώσεων [4]. Διαθέτει εργαλεία για την συνεργατική ανάπτυξη ενός ιστοτόπου, αλλά και για κεντρικοποιημένη διαχείριση της διαδικασίας ανάπτυξης. Η διαδικασία εγκατάστασης δεν είναι ιδιαίτερα

δύσκολη, αλλά η δημιουργία περιεχομένου δεν είναι τόσο εύκολη σε σχέση με το επόμενο προς εξέταση CMS, το Wordpress.

2.18 Wordpress

Το Wordpress δημιουργήθηκε αρχικά ως μια πλατφόρμα για τη δημιουργία και συντήρηση blogs. Είναι μέχρι σήμερα, χωρίς αμφιβολία η ευκολότερη στη χρήση πλατφόρμα και ίσως η πιο δημοφιλής. Η ανάπτυξή της ξεκίνησε το 2003 και είναι ενεργή μέχρι σήμερα. Χρησιμοποιείται ήδη σε 60 εκατομμύρια περίπου ιστότοπους με ρυθμό αύξησης περίπου 100.000 νέους ιστότοπους ανά ημέρα.

Το Wordpress είναι καλύτερο για την δημιουργία στατικού περιεχομένου. Αυτό δε σημαίνει όμως ότι δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για δυναμικό ή περίπλοκο περιεχόμενο, καθώς η μεγάλη βάση χρηστών του έχει προσθέσει πλήθος λειτουργιών. Σήμερα η ανάπτυξή του καθοδηγείται ενεργά από την εταιρία Automattic, με την απήχησή του να γίνεται όλο και μεγαλύτερη.

2.19 Σύγκριση των πιο Δημοφιλών CMS

Στα προηγούμενα αναφέρθηκαν συνοπτικά τα πιο γνωστά CMS ανοιχτού κώδικα. Στο παρόν αναλύονται τα τρία πιο δημοφιλή CMS με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους και δίνεται ένας συνοπτικός πίνακας με τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά τους.

2.19.1 WordPress το πιο δημοφιλές CMS

Παρά την ταπεινή του καταγωγή από το χώρο του bloging, το WordPress έχει επί της ουσίας κατακτήσει την αγορά των CMS, με τα ποσοστά χρήσης του να αγγίζουν το 40% των ιστότοπων που βασίζονται σε κάποιο CMS.

Τα πλεονεκτήματά του περιλαμβάνουν:

- Εύκολη εγκατάσταση. Πολλές εταιρίες παροχής υπηρεσιών hosting παρέχουν αυτοματοποιημένα εργαλεία εγκατάστασης και παραμετροποίησης ενός νέου ιστότοπου σε Wordpress. Αυτό σημαίνει ότι οποιοσδήποτε μπορεί να έχει ένα νέο ιστότοπο, έτοιμο προς παραμετροποίηση μέσα σε 5 λεπτά.
- Δυνατότητες Παραμετροποίησης. Το WordPress έχει σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό πρόσθετων, θεμάτων και επιλογών παραμετροποίησης από οποιοδήποτε άλλο CMS. Εξαιτίας της μεγάλης του δημοφιλίας, όλο και περισσότεροι προγραμματιστές αναπτύσσουν εργαλεία, δωρεάν ή με ένα μικρό κόστος, για την παραμετροποίηση του WordPress. Τα εργαλεία αυτά δίνουν τη δυνατότητα για τη δημιουργία ενός ιστοτόπου με εμφάνιση που παραπέμπει σε αντίστοιχα επαγγελματικά με ένα μικρό κόστος γύρω στα 100 Ευρώ.
- Δωρεάν. Εκτός από το ίδιο το WordPress, το οποίο είναι δωρεάν, υπάρχει πληθώρα δωρεάν πρόσθετων και θεμάτων από τα οποία μπορεί κανείς να διαλέξει, ώστε να φτιάξει ένα νέο ιστότοπο. Αυτό ευνοεί τους νέους προγραμματιστές οι οποίοι θέλουν να δημιουργήσουν ένα ιστότοπο με το μικρότερο δυνατό κόστος. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα δωρεάν φιλοξενίας του ιστοτόπου στο https://www.wordpress.com.
- Υποστήριξη από την κοινότητα. Οποιοδήποτε πρόβλημα και αν αντιμετωπίσει κάποιος, που θέλει να χρησιμοποιήσει το WordPress, μπορεί να στραφεί σε μια πολυπληθή

και ενεργή κοινότητα, σε αναζήτηση συμβουλών και λύσεων. Στα σχετικά φόρα μπορεί κανείς να μιλήσει με πεπειραμένους χρήστες και προγραμματιστές, οι οποίοι είναι πρόθυμοι να προσφέρουν τη βοήθειά τους δωρεάν και συνήθως σε μικρό χρονικό διάστημα.

Φυσικά το WordPress παρουσιάζει και μειονεκτήματα.

- Το WordPress θυσιάζει τη δυνατότητα ισχυρής παραμετροποίησης, ώστε να επιτύχει την ευκολία δημιουργίας ενός ιστότοπου για τους απλούς χρήστες. Κατά αυτό τον τρόπο δε μπορεί εύκολα κάποιος να κάνει ισχυρές αλλαγές στην εμφάνιση του ιστότοπου εάν δεν είναι προγραμματιστής.
- Το WordPress εμφανίζεται πιο ευάλωτο σε επιθέσεις σε σχέση με τα υπόλοιπα CMS, κυρίως λόγω της μεγαλύτερης βάσης χρηστών και του μεριδίου αγοράς που καταλαμβάνει.

2.19.2 Drupal πιο σταθερό και πολύπλοκο

Το Drupal είναι το τρίτο σε δημοφιλία CMS, το οποίο χρησιμοποιείται για τη δημιουργία μικρών ή μεγάλων ιστότοπων.

Τα πλεονεκτήματά του περιλαμβάνουν:

- Τεχνικά εξελιγμένο. Το Drupal είναι το πιο εξελιγμένο τεχνικά από τα τρία CMS.
   Είναι πολύ καλό για τεχνικά καταρτισμένους χρήστες, οι οποίοι θέλουν να δουλέψουν πάνω στη δομή του ιστοτόπου.
- Εξελιγμένη απόδοση. Το Drupal έχει γενικότερα μικρότερους χρόνους απόκρισης και ταχύτερη φόρτωση και από τα υπόλοιπα δύο CMS. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι δεν είναι τόσο απαιτητικό σε πόρους συστήματος. Φυσικά οι απαιτούμενοι πόροι αυξάνονται εφόσον αρχίσει κάποιος και φορτώνει με πρόσθετα το CMS.
- Ισχυρές δυνατότητες παραμετροποίησης. Το Drupal είναι σχετικά εύκολα παραμετροποιήσιμο με πληθώρα πρόσθετων από τα οποία μπορεί να διαλέξει κανείς. Εκτός αυτού, οι προγραμματιστές έχουν τη δυνατότητα τροποποίησης των αρχείων κώδικα του Drupal εφόσον επιθυμούν να πραγματοποιήσουν μεγάλες αλλαγές στον ιστότοπο.
- Δωρεάν. Είναι όπως και το WordPress λογισμικό ανοιχτού κώδικα, με πληθώρα δωρεάν πρόσθετων και θεμάτων.

Το Drupal είναι το πιο ισχυρό από άποψη δυνατοτήτων από τα υπόλοιπα δύο. Παρόλα αυτά παρουσιάζει τα παρακάτω μειονεκτήματα:

- Οι μεγάλες δυνατότητες παραμετροποίησης απαιτούν συνήθως περισσότερη προσπάθεια, από την πλευρά του προγραμματιστή αλλά και περισσότερο χρόνο εξοικείωσης.
- Η χρήση του Drupal απαιτεί μια σχετική γνώση HTML, PHP και άλλων κοινών γλωσσών του διαδικτύου, κυρίως για λόγους επίλυσης τυχόν προβλημάτων. Αυτό γίνεται ακόμα πιο σημαντικό, όσο μεγαλώνει ένας ιστότοπος σε όγκο περιεχομένου, οπότε συνήθως χρειάζεται η ύπαρξη προσωπικού για την υποστήριξή του.
- Αντίθετα με το WordPress δεν παρέχεται η δυνατότητα δωρεάν φιλοξενίας και πρέπει να συνυπολογιστεί ένα επιπρόσθετο κόστος για αυτού του είδους τις υπηρεσίες.

2.19.3 Joomla (Κάτι μεταξύ WordPress & Drupal)

Το Joomla είναι το δεύτερο σε δημοφιλία CMS. Οι δυνατότητες του και η ευκολία χρήσης αποτελούν ένα συνδυασμό των υπόλοιπων δύο CMS. Παρέχει αρκετές δυνατότητες ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία και τη συντήρηση της πλειονότητας των ιστότοπων, χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα και χωρίς την πολυπλοκότητα του Drupal. Τα πλεονεκτήματά του περιλαμβάνουν:

- Ιδανικό για κοινωνική δικτύωση. Το Joomla μπορεί με μεγάλη ευκολία να εισάγει λειτουργικότητα κοινωνικής δικτύωσης σε έναν ιστότοπο.
- Εύχολη δημιουργία μιχρών ιστοτόπων ηλεκτρονιχών αγορών. Το Joomla κάνει τη διαδικασία δημιουργίας ιστοτόπων ηλεκτρονιχών αγορών έντελώς απλή και γρήγορη. Και τα άλλα δυο CMS μπορούν να πετύχουν ανάλογα αποτελέσματα, αλλά συνήθως με περισσότερη προσπάθεια και παραμετροποίηση.
- Δεν απαιτεί ιδιάτερες τεχνικές γνώσεις. Το Joomla έχει βρει τη χρυσή τομή μεταξύ της ευκολίας διαχείρησης του WordPress και της δυναμικότητας του Drupal. Είναι δυνατή η δημιουργία και η υποστήριξη ενός πολύπλοκου ιστότοπου, χωρίς ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις.
- Υποστήριξη από την κοινότητα. Το Joomla παρέχει τη δυνατότητα παροχής δωρεάν βοήθειας μέσω του εξειδικευμένου help portal. Δεν είναι τόσο γρήγορη η παροχή απαντήσεων ή τόσο εκτεταμένη η γνωσιακή βάση όπως η αντίστοιχη του Wordpress, αλλάόύτε επί πληρωμή όπως οι περισσότερες λύσεις παροχής βοήθειας του Drupal.
- Δωρεάν. Όπως αχριβώς το Drupal και το WordPress.

Στα μειονεχτήματα του Joomla συγχαταλέγεται το γεγονός ότι, όπως και στο Drupal, δεν παρέχεται η δυνατότητα δωρεάν φιλοξενίας ιστοτόπων.

2.19.4 Τελικά συμπεράσματα συγκριτικού των CMS

Και οι τρεις επιλογές είναι αρχετά καλές στην πλειονότητα των περιπτώσεων. Παρόλα αυτά υπάρχει πάντα μια πιθανότητα μια επιλογή να ταιριάζει καλύτερα σε ένα σενάριο, από ότι μια άλλη [5]. Εάν κάποιος θέλει να ξεκινήσει έναν ιστότοπο σχετικά γρήγορα, τότε το Wordpress είναι η καλύτερη λύση. Αν υπάρχει η πιθανότητα ο ιστότοπος κάποια στιγμή να μεγεθυνθεί μελλοντικά, με απαίτηση για εξελιγμένες δυνατότητες και χαρακτηριστικά, τότε το Drupal είναι η καλύτερη επιλογή. Ανάμεσα στις δύο αυτές επιλογές βρίσκεται το Joomla, το οποίο εμφανίζεται καλύτερη επιλογή για ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης ή μικρά ηλεκτρονικά καταστήματα.

Συνοψίζοντας μπορούμε να καταλήξουμε στα εξής αδρά συμπεράσματα:

- WordPress Η καλύτερη επιλογή για αρχάριους, λόγω της ευκολίας χρήσης του.
   Δουλεύει εξαιρετικά καλά για μικρούς έως μεσαίους ιστότοπους, blogs και μικρά e-commerce καταστήματα.
- Joomla Είναι πολύ καλή επιλογή για ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης, αλλά απαιτεί μια βασική κατανόηση και κατοχή τεχνικών γνώσεων.
- Drupal Είναι το πιο δύσκολο από τα τρία, αλλά επίσης και το πιο ισχυρό εργαλείο.
   Απαιτεί μια σχετική οικειότητα με γλώσσες όπως οι HTML, CSS and PHP.

Στον παρακάτω πίνακα συγκρίνονται τα τρία παραπάνω CMS με βάση τα διάφορα ετερογενή χαρακτηριστικά τους [1].

Atribute	Drupal	Joomla	WordPress
Website	drupal.org	joomla.org	wordpress.org
Latest version	8.1.3	3.6	4.6.1
Release date	2016 Jun 15	2016 Aug 4	2016 Sep 7
License	Open Source	Open Source	Open Source
Supported databases	MySQL, PostgreSQL	MySQL, PostgreSQL, SQL Server	MySQL
Platform	PHP	PHP	PHP
Security Captcha	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Content Approval	Yes	Yes	Yes
	l .		
Email Verification	Yes	Yes	Yes
Granular Privileges	Yes	Yes	Yes
Authentication methods	LDAP (plugin), NTLM (plugin), Custom	LDAP, Custom	LDAP (plugin), Custom
Session Management	Yes	Yes	No (Plugin Only)
SSL Compatible	Yes	Yes	Yes
Login History	Yes	Yes	No (Plugin Only)
Modifications History	Yes	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Commercial Support	Yes	Yes	Yes
Developer Community	Yes	Yes	Yes
Public Forum	Yes	Yes	Yes
Plugin API	Yes	Yes	Yes
Drag & Drop Content	l .	Yes	Yes
	No (Plugin Only)		
Image Resizing	No (Plugin Only)	Yes	Yes
Multiple Upload	No (Plugin Only)	Yes	Yes
Spellchecker	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	Yes
Style Wizard	No (Limited)	No	No
Subscriptions	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Template Language	Yes (Limited)	Yes	No (1 lugin Omy)
		No	I .
Undo	Yes (Limited)		Yes (Limited)
WYSIWYG Editor	No (Plugin Only)	Yes	Yes
Extensible User Profiles	Yes	Yes	No (Plugin Only)
Interface Localization	Yes	Ye	Yes
Performance & Caching	Yes	Yes	No (Plugin Only)
Load Balancing	Yes (Limited)	Yes	Yes (Limited)
Database Replication	Yes (Limited)	Yes	No (Plugin Only)
Static Content Export	No	No	No (Plugin Only)
Multilingual Content	Yes	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Multi-Site Deployment	Yes	No (Plugin Only)	Yes
RSS (Content Syndication)	Yes	Yes	Yes
Advertising Management	No (Plugin Only)	Yes	No
Content Scheduling	No (Plugin Only)	Yes	Yes (Limited)
Inline Administration	Yes	Yes	No (Plugin Only)
Package Deployment	No	No	No
Sub-sites / Roots	Yes	Yes	Yes
Themes / Templates	Yes	Yes	Yes
Web Statistics	Yes	Yes	No (Plugin Only)
Web-based Translation Management	Yes	No (Plugin Only)	Yes (Limited)
	l .		
Workflow Engine	Yes (Limited)	No (Plugin Only)	No No (D)
FTP Support	Yes (Limited)	Yes	No (Plugin Only)
UTF-8 Support	Yes	Yes	Yes
WebDAV Support	No	No	No
XHTML Compliant	Yes	Yes	Yes
Blog	Yes	Yes	Yes
Chat	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Classifieds	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Contact Management	No (Plugin Only)	Yes	No (Plugin Only)
Forum (Discussion)	Yes	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Document Management	Yes (Limited)	No (Plugin Only)	No
Events Management	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
FAQ Management	Yes	Yes	No (Plugin Only)
File Distribution	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Graphs and Charts	No No (DI di O I)	No (Plugin Only)	No No (Di ci O I)
Guestbook	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Help Desk / Bug Reporting	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No
Job Postings	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
Link Management	No (Plugin Only)	Yes	Yes
Mail Form	No (Plugin Only)	Yes	No (Plugin Only)
Matrix	No (Fingin Only)	No	No (1 lugin Olliy)
			1
My Page / Dashboard	No (Plugin Only)	Yes	Yes
Newsletter management	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)
	No (Plugin Only)	No (Plugin Only)	Yes
Photo Gallery	No (Flugili Olliy)	No (Plugin Only)	No
			1
Project Tracking	No (Plugin Only)	( ) ( )	
Project Tracking Search Engine	No (Plugin Only) Yes	Yes	Yes No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls	No (Plugin Only) Yes Yes	Yes Yes	No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only)	Yes Yes No (Plugin Only)	No (Plugin Only) No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls	No (Plugin Only) Yes Yes	Yes Yes	No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only)	No (Plugin Only) No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only)	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG User Contributions	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG User Contributions Web Services Front End	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) Yes Yes (Limited)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes Yes	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG User Contributions Web Services Front End Wiki	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) Yes Yes (Limited) No (Plugin Only)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes Yes No (Plugin Only)	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG User Contributions Web Services Front End	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) Yes Yes (Limited)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes Yes	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG User Contributions Web Services Front End Wiki	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) Yes Yes (Limited) No (Plugin Only)	Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes Yes No (Plugin Only)	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only)
Project Tracking Search Engine Polls Tests / Quizzes Surveys Time Tracking WYSIWYG User Contributions Web Services Front End Wiki Shopping Cart	No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes (Limited) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only)	Yes Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes Yes Yos No (Plugin Only) No (Plugin Only)	No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only) Yes Yes No (Plugin Only) No (Plugin Only) No (Plugin Only)

Table 2.1: Πίνακας Σύγκρισης Open Source CMS

Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί βήμα - βήμα η διαδικασία εγκατάστασης και δημιουργίας ενός απλού ιστότοπου με τη βοήθεια του Drupal.

3 Ανάπτυξη Ιστοσελίδας Drupal

Για την ανάπτυξη της ιστοσελίδας της εργασίας χρησιμοποιήθηκε πλήθος εργαλείων, τα οποία στην πλειονότητά τους βρίσκονται διαθέσιμα δωρεάν στο Διαδίκτυο (Open Source Software). Στα επόμενα γίνεται μια σύντομη αναφορά στα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν και στη διαδικασία της ανάπτυξης.

3.1 Vagrant (Open Source VM Provissioner)

Το Vagrant είναι ένα εργαλείο δημιουργίας και διαχείρησης εικονικών μηχανών με τη χρήση μιας εξαιρετικά απλοποιημένης διαδικασίας [2]. Το εργαλείο αυτό δίνει έμφαση στην αυτοματοποιημένη διαχείριση των εικονικών μηχανών και μειώνει σημαντικά το χρόνο δημιουργίας και παραμετροποίησης ενός development server.

Είναι γραμμένο στη γλώσσα προγραμματισμού Ruby και αποτελεί έναν ενιαίο τρόπο επικοινωνίας με διάφορους providers εικονικών μηχανών (όπως VirtualBox, VMware, AWS κ.α.). Με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η δημιουργία εικονικών μηχανών με τις επιθυμητές παραμέτρους στον μικρότερο δυνατό χρόνο. Παράλληλα, για την εγκατάσταση πακέτων λογισμικού αλλά και παραμετροποίηση σε επίπεδο λειτουργικού συστήματος ($\Lambda\Sigma$), είναι δυνατή η συνεργασία με ευρέως διαδεδομένα provisioning tools, όπως Chef, Puppet, Ansible ακόμα και με απλά shell scripts.

Το μεγαλύτερο ίσως πλεονέκτημα του υπόψη εργαλείου είναι η δυνατότητα παροχής στους προγραμματιστές ενός ενιαίου περιβάλλοντος, το οποίο είναι σταθερό και όσο κοντά γίνεται στο παραγωγικό εξυπηρετητή. Επίσης επειδή η παραμετροποίηση γίνεται με αυτόματο τρόπο, αφαιρείται από τους προγραμματιστές το βάρος της δημιουργίας, συντήρησης και αποσφαλμάτωσης του περιβάλλοντος ανάπτυξης.

Η αρχή λειτουργίας του Vagrant στηρίζεται στην ύπαρξη μιας εικονικής μηχανής στελέχους (template/vagrant box), η οποία είναι διαθέσιμη από τα επίσημα αποθετήρια https://vagrantcloud.com/boxes/search είτε μπορεί να είναι δική μας. Κατόπιν μέσω μιας διαδικασίας κλωνοποίησης και εφαρμογής παραμέτρων, εντελώς διαφανούς για το χρήστη, αποδίδεται η εικονική μηχανή.

Όλα τα παραπάνω γίνονται με την εκτέλεση της εντολής vagrant ακολουθούμενης από το αντίστοιχο switch. Για παράδειγμα, η παρακάτω ακολουθία εντολών κατεβάζει μια εικονική μηχανή ubuntu 64bit από το επίσημο αποθετήριο και την θέτει σε λειτουργία με τη βοήθεια του VirtualBox.

- \$ vagrant box add ubuntu/xenial64
- \$ vagrant init
- \$ vagrant up --provider=virtualbox

Για τη φιλοξενία του ιστοτόπου της εργασίας χρησιμοποιήθηκε μια μηχανή centos7 64bit από το επίσημο αποθετήριο. Επειδή η ανάπτυξη έγινε σε Fedora Linux, χρησιμοποιήθηκε ως Virtualization provider το παρεχόμενο από το ίδιο το λειτουργικό KVM / libvirt. Στην συνέχεια με τη χρήση shell provissioner έγινε η εγκατάσταση και παραμετροποίηση της βάσης δεδομένων (mariadb) και του webserver (apache 2.4, php 5.4). Με τη χρήση του ίδιου provissioner συγχρονίστηκε ο κώδικας και τέθηκαν τα σωστά filesystem permissions. Όλα τα παραπάνω ορίζονται στο αρχείο Vagrantfile το οποίο παρατίθεται στο Παράρτημα Α΄.

3.2 Εγκατάσταση ιστοτόπου Drupal Βήμα - Βήμα

3.3 Ansible (Open Source Automation Provider)

Ανσιβλε ις σοφτωαρε τη αταυτοματές σοφτωαρε προισιονίνη, ςονφιηυρατίον μαναγέμεντ, ανδ αππλιςατίον δεπλοψμέντ. [8]

Μιςηαελ ΔεΗααν, τηε αυτηορ οφ τηε προισιονινη σερερ αππλιςατιον δββλερ ανδ ςοαυτηορ οφ τηε Φυνς φραμεωορχ φορ ρεμοτε αδμινιστρατιον, δεελοπεδ τηε πλατφορμ. Ιτ ις ινςλυδεδ ας παρτ οφ τηε Φεδορα διστριβυτιον οφ Λινυξ, οωνεδ βψ Ρεδ Ηατ Ινς., ανδ ις αλσο ααιλαβλε φορ Ρεδ Ηατ Εντερπρισε Λινυξ, έντΟΣ, Σςιεντιφις Λινυξ ανδ Οραςλε Λινυξ ια Εξτρα Παςχαγες φορ Εντερπρισε Λινυξ (ΕΠΕΛ) ας ωελλ ας φορ οτηερ οπερατινη σψστεμς.[4]

Ανσιβλε, Ινς. (οριγιναλλψ Ανσιβλε Ω ορχς, Ινς.) ωας τηε ςομπανψ σετ υπ το ςομμερςιαλλψ συππορτ ανδ σπονσορ Ανσιβλε.[5][6] Ρεδ Ηατ αςχυιρεδ Ανσιβλε ιν Οςτοβερ 2015.[7][8]

Τηε ναμε "Ανσιβλε' ρεφερενζες α φιςτιοναλ ινσταντανεους ηψπερσπαςε ςομμυνιςατιον σψστεμ (ας φεατυρεδ ιν Ορσον Σςοττ αρδ΄ς Ενδερ΄ς Γαμε (1985),[9][10] ανδ οριγιναλλψ ςονςειεδ βψ Υρσυλα Κ. Λε Γυιν φορ ηερ νοελ Ροςαννον΄ς Ωορλδ (1966)».

Το ορςηεστρατε νοδες, Ανσιβλε δεπλοψς μοδυλες το νοδες σερ $\Sigma\Sigma$ Η. Μοδυλες αρε τεμποραριλψ στορεδ ιν τηε νοδες ανδ ζομμυνιζατε ωιτη τηε ζοντρολλινή μαζηινε τηρουγή α $\Theta\Sigma$ ΟΝ προτοζολ σερ τηε στανδαρδ ουτπυτ.[13] Ω ηεν Ανσιβλε ις νοτ μαναγινή νοδες, ιτ δοες νοτ ζονσυμε ρεσουρζες βεζαυσε νο δαεμονς ορ προγραμς αρε εξεςυτινή φορ Ανσιβλε ιν τηε βαζηγρουνδ

3.4 Συμπεράσματα

Στο παρόν, παρουσιάστηκε η διαδικασία ανάπτυξης καθώς και η λειτουργικότητα μιας ιστοσελίδας ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Έγινε αναφορά σε βασικές έννοιες του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ηλεκτρονικών δημοπρασιών. Στη συνέχεια περιγράφηκαν τα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του ιστοτόπου της εργασίας και ο τρόπος με τον οποίο αυτοματοποιήθηκαν και συνδυάστηκαν για την παραγωγή του τελικού αποτελέσματος, μετά και τη διαδικασία αποσφαλμάτωσης. Τέλος παρουσιάστηκαν οι βασικές λειτουργίες της σελίδας με συνοπτικό τρόπο και τη βοήθεια ανάλογων screenshots.

Η ιστοσελίδα της εργασίας παρέχει πλήρη λειτουργικότητα διεξαγωγής των δημοπρασιών, με αυτόματη ανανέωση της σελίδας και ενημέρωση των χρηστών για την πορεία της διαδικασίας. Εκτός αυτού, με τη διάκριση των ρόλων των χρηστών και την ασφαλή αυθεντικοποίηση μέσω φορμών εισαγωγής στοιχείων, παρέχεται η απαιτούμενη διασφάλιση της διαδικασίας. Λειτουργικότητες που δεν ενσωματώθηκαν στην εργασία, όπως πληρωμές με τραπεζικές κάρτες, paypal κ.α παραλήφθηκαν για λόγους κόστους, όπως αναλύθηκε στο ;;.

Παραρτήματα

Α΄ Αρχείο Ρύθμισης Εικονικής Μηχανής Vagrantfile

```
# -*- mode: rubv -*-
    # vi: set ft=ruby :
    # All Vagrant configuration is done below. The "2" in Vagrant.configure
    # configures the configuration version (we support older styles for
    # backwards compatibility). Please don't change it unless you know what
    # you're doing.
    Vagrant.configure("2") do |config|
9
      # The most common configuration options are documented and commented below.
10
       # For a complete reference, please see the online documentation at
       # https://docs.vagrantup.com.
11
12
13
      # Every Vagrant development environment requires a box. You can search for
       # boxes at https://vagrantcloud.com/search.
14
15
      config.vm.define :auctions_srv do |auctions_srv|
16
        auctions_srv.vm.box = "centos/7"
17
        auctions_srv.vm.network :public_network,
          :dev => "virbr0",
18
          :mode => "bridge",
19
          :type => "bridge"
20
21
22
23
      if Vagrant.has_plugin?("vagrant-cachier")
        # Configure cached packages to be shared between instances of the same base box.
         # More info on the "Usage" link above
25
26
        config.cache.scope = :box
28
29
      config.vm.hostname = "auctions"
30
31
       # Disable automatic box update checking. If you disable this, then
       # boxes will only be checked for updates when the user runs
       # 'vagrant box outdated'. This is not recommended.
33
34
       # config.vm.box_check_update = false
35
36
       # Create a forwarded port mapping which allows access to a specific port
       # within the machine from a port on the host machine. In the example below,
      # accessing "localhost:8080" will access port 80 on the guest machine.
38
39
       # NOTE: This will enable public access to the opened port
40
       # config.vm.network "forwarded_port", guest: 80, host: 8080
41
42
       # Create a forwarded port mapping which allows access to a specific port
43
       # within the machine from a port on the host machine and only allow access
44
       # via 127.0.0.1 to disable public access
       # config.vm.network "forwarded_port", guest: 80, host: 8080, host_ip: "127.0.0.1"
45
46
47
       \# Create a private network, which allows host-only access to the machine
48
       # using a specific IP.
       # config.vm.network "private_network", ip: "192.168.33.10"
49
50
       # Create a public network, which generally matched to bridged network.
52
      # Bridged networks make the machine appear as another physical device on
       # your network.
       # config.vm.network "public_network", bridge: "eth0"
54
55
       # Share an additional folder to the guest VM. The first argument is
57
      # the path on the host to the actual folder. The second argument is
58
       # the path on the guest to mount the folder. And the optional third
       # argument is a set of non-required options.
       # config.vm.synced_folder "../data", "/vagrant_data"
60
       config.vm.synced_folder ".", "/vagrant", disabled: true
61
      config.vm.synced_folder "www", "/var/www", type: "rsync",
62
63
          "--verbose", "--archive", "-z", "--copy-links", "-A", "--delete-before"
65
      rsync__auto: true
```

```
67
       config.vm.synced_folder "sites", "/etc/httpd/conf.d", type: "rsync",
68
       rsync__args: [
          "--verbose", "--archive", "-z", "--copy-links", "-A", "--update"
69
70
71
       rsync__auto: true
72
73
       # Provider-specific configuration so you can fine-tune various
       # backing providers for Vagrant. These expose provider-specific options.
74
75
       # Example for VirtualBox:
76
       # config.vm.provider "virtualbox" do |vb|
77
78
       # # Display the VirtualBox GUI when booting the machine
79
           vb.gui = true
80
81
       # # Customize the amount of memory on the VM:
       # vb.memory = "1024"
82
83
       # end
       # View the documentation for the provider you are using for more
85
86
       # information on available options.
87
       \# Enable provisioning with a shell script. Additional provisioners such as
88
       # Puppet, Chef, Ansible, Salt, and Docker are also available. Please see the
89
       # documentation for more information about their specific syntax and use.
90
91
       config.vm.provision "shell", inline: <<-SHELL</pre>
92
          yum install -y epel-release
          yum install -y policycoreutils-python httpd mariadb-server php php-common php-mysql php-gd php-mcrypt
93
     → php-soap
94
          yum update -y
          timedatectl set-timezone Europe/Athens
95
          sed -i 's/;date.timezone =/date.timezone = Europe\/Athens/g' /etc/php.ini
96
97
          systemctl enable httpd
          cp /var/www/html/auctions/contrib/ioncube_loader_lin_5.4.so /usr/lib64/php/modules/
98
          chmod 755 /usr/lib64/php/modules/ioncube_loader_lin_5.4.so
99
          cp /var/www/html/auctions/contrib/ioncube.ini /etc/php.d/
100
101
          systemctl enable mariadb
102
          mysql_install_db
          chown -R mysql:mysql /var/lib/mysql
103
104
          systemctl start mariadb
          mysql -u root < /var/www/html/auctions/contrib/auctions.sql</pre>
105
          mysql -u root -e "CREATE USER 'auctions'@'localhost' IDENTIFIED BY 'pass';"
106
107
          mysql -u root -e "GRANT ALL PRIVILEGES ON auctions.* TO 'auctions'@'localhost';"
          mysql -u root -e "FLUSH PRIVILEGES;"
108
109
          mysql -u root -e "SET PASSWORD FOR 'root'@'localhost' = PASSWORD('pass');"
110
          sed -i 's/index.html/index.html index.php/g' /etc/httpd/conf/httpd.conf
111
          systemctl enable firewalld.service
          systemctl start firewalld.service
112
          firewall-cmd --zone=public --permanent --add-service=http
113
          firewall-cmd --reload
114
       SHELL
115
       config.vm.provision "shell",
116
117
          run: "always",
118
          inline: <<-SHELL
119
          chown -R root:apache /var/www/html/auctions
120
          /bin/sh /var/www/html/auctions/contrib/fix_permissions.sh >/dev/null 2>&1
          restorecon -Rv /etc/httpd/conf.d
121
122
          systemctl restart httpd
123
      SHELL
124
     end
```

Βιβλιογραφία

- [2] Introduction. https://www.vagrantup.com/intro/index.html.
- [3] Open source cms / portals demos. https://www.opensourcecms.com/scripts/show.php?catid=1&category=CMS%2FPortals.
- [4] Selecting a web content management system. https://www.pixelmedia.com/images/eBook-Selecting-Web-CMS.pdf.
- [6] Content management system, Apr 2017. https://en.wikipedia.org/wiki/Content_management_system.
- [7] Content management systems: an overview, Feb 2017. https://www.linode.com/docs/websites/cms/cms-overview.
- [8] GEERLING, JEFF: ANSIBLE FOR DEVOPS: server and configuration management for humans. MIDWESTERN MAC, LLC, 2015.
- [9] Gongea, Andy: Web design / development blog. http://www.graphicrating.com/ 2011/04/27/15-worth-checking-alternatives-to-wordpress-joomla-and-drupal/.